

REPUBLIKA E MAQEDONISË SË VERIUT
MINISTRIA E DREJTËSISË
Byroja e Përfaqësimit të Republikës së Maqedonisë së Veriut
Në Gjykatën Evropiane për të Drejtat e Njeriut

RAPORT VJETOR
PËR PUNËN E KOMISIONIT NDËRMINISTROR MBI
EKZEKUTIMI I VENDIMEVE TË GJEDNJ-së
PËR VITIN 2022

2023, SHKUP

1. Mbikëqyrja e ekzekutimit të aktgjykimeve dhe vendimeve të GJEDNJ

Në pajtim me nenin 46 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejshëm: KEDNJ, Konventa) Komiteti i Ministrave mbikëqyr ekzekutimin e vendimeve të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejshëm: GJEDNJ, Gjykata). Në parim, Komiteti e realizon këtë kompetencë gjatë 4 mbledhjeve të rregullta (*DH meetings*) çdo vit. Thelbi i kësaj kompetence të Komitetit të Ministrave është sigurimi i ekzekutimit të vendimeve dhe vendimeve të caktuara të GJEDNJ-së, nga shtetet anëtare të Këshillit të Evropës. Komisioni përfundon mbikëqyrjen mbi ekzekutimin e çdo rasti individual duke miratuar një rezolucioni përfundimtar. Rezolucionet përfundimtare, të përkohshme dhe vendimet e tjera që Komiteti i Ministrave mund ti marrë në lidhje me mbikëqyrjen e ekzekutimit të një subjekti të caktuar, shpallen publikisht nga Komiteti i Ministrave.

2. Fushëveprimi i mbikëqyrjes së ushtruar nga Komiteti i Ministrave

Shtetet pritet të marrin dy lloje masash në procesin e ekzekutimit të vendimeve të GJEDNJ-së, pra masa individuale dhe të përgjithshme.

Masat individuale – kanë të bëjnë me aplikantin dhe i drejtohen atij. Ato synojnë të heqin pasojat që ka pësuar kërkuesi si rezultat i shkeljeve të Konventës, të konstatuara në vendimin e GJEDNJ-së dhe synojnë të arrijnë "*restitutio in integrum*" (kthimi në gjendjen e mëparshme) në masën më të madhe të mundshme.

Detyrimi për marrjen e masave individuale ka dy aspekte. Përkatësisht, shteti ka detyrim t'i paguajë aplikantit një shumë të caktuar *shumë monetare në emër të kompensimit të drejtë*.m.th kompensimi i dëmit për shkeljen e konstatuar të Konventës, i dhënë nga GJEDNJ-ja në pajtim me nenin 41 të Konventës.

Aspekti i dytë i referohet faktit se pasojat e shkeljes nuk korrigjohen gjithmonë në mënyrë adekuate ekskluzivisht me pagesën e kompensimit të drejtë në shumën e dhënë nga GJEDNJ-ja, ose thjeshtë me konstatimin e shkeljes së KEDNJ-së. Në varësi të rrethanave, detyrimi për *restitutio in integrum*, mund të kërkojë marrjen e masave të mëtejshme, të tilla si, për shembull, përsëritjen e procedurës që GJEDNJ-ja e konstatoi se ishte kryer në kundërshtim me nenin 6 të Konventës (e drejta për një gjykim të drejtë), etj.

Masat e përgjithshme - i referohen detyrimit të shtetit për të parandaluar shkeljet e ardhshme të ngjashme të Konventës, ose për t'i dhënë fund shkeljeve të vazhdueshme të Konventës (si p.sh., ndryshimet ligjore apo edhe kushtetuese, ose një rritje në numrin e personelit, modifikimi i praktikave ekzistuese, etj.). Gjatë vlerësimit të masave të përgjithshme, Komiteti i Ministrave i kushton vëmendje të veçantë efikasitetit të masave në drejtim të parandalimit të shkeljeve të ngjashme të KEDNJ-së në të ardhmen, dhe në këtë mënyrë parandalimit të të ashtuquajturave "raste të klonuara/përsëritëse" në GJEDNJ, me pretendime për të njëjtat, pra shkelje të ngjashme të Konventës si ato të përcaktuara tashmë nga GJEDNJ në vendimet e mëparshme. Kjo është

veçanërisht e rëndësishme duke pasur parasysh numrin jashtëzakonisht të madh të kërkesave me të cilat është përballur GJEDNJ-ja, në vitet e fundit dhe nevojën për të garantuar efikasitetin afatgjatë të sistemit të ekzekutimit.

Gama e masave përmbartimore që Komiteti i Ministrave do të kërkojë ose pret në procesin e ekzekutimit të një vendimi varet nga konkluzionet në vendimin e GJEDNJ-së, parë nga këndvështrimi i praktikës së Komitetit të Ministrave dhe informacioni përkatës në lidhje me situatën në nivel kombëtar. Kështu, ndonjëherë në procesin e monitorimit dhe mbikëqyrjes së ekzekutimit të vendimeve, Komiteti i Ministrave mund ta konsiderojë të nevojshme të presë që GJEDNJ të nxjerrë vendime të tjera shtesë, që do të ofrojnë një përgjigje për pyetjen nëse aplikimet e reja të natyrës së ngjashme janë të papranueshme, gjë që dëshmon se masat e përgjithshme të marra kanë dhënë frytet e tyre, dhe janë efektive në parandalimin e shkeljeve të ngjashme në të ardhmen, ose të çojnë në përfundimin se aplikanti vazhdon të vuajë pasojat e shkeljeve të KEDNJ-së, ose është ende viktimë e shkeljeve të konstatuara tashmë.

Lidhur me pagesën e kompensimit të drejtë, kushtet e ekzekutimit janë zakonisht pjesë përbërëse e aktgjykimit të vetë GJEDNJ-së (periudha e pagesës, valuta, kamatëvonesa, etj.). Megjithatë, pagesa, si në shtetet e tjera anëtare të Këshillit të Evropës, ndonjëherë ngre çështje komplekse, për shembull në rastin kur sipas aktgjykimit shuma duhet t'i paguhet aplikantit, dhe avokatët kërkojnë që pagesa t'i bëhet llogaritë e tyre, ose kur aplikantët për arsye të caktuara refuzojnë të bashkëpunojnë dhe nuk paraqesin të dhënat e nevojshme për pagesën pa probleme të shumës së dhënë (p.sh. nuk paraqesin një llogari në të cilën duhet të bëhet pagesa), etj. Raste të tilla zgjidhen sipas praktikës së Komitetit të Ministrave (për më shumë shih dokumentin CM/Inf/DH(2008)7 final).

Për sa i përket natyrës dhe shtrirjes së masave të nevojshme për ekzekutimin e aktgjykimit, pavarësisht nëse janë masa individuale apo të përgjithshme, aktgjykimet në parim nuk janë shumë të prekshme. Masa të tilla, siç edhe vetë GJEDNJ konstaton në shumë raste, duhet të identifikohen nga vetë shtetet, nën mbikëqyrjen e Komitetit të Ministrave. Për këto nevoja, autoritetet nacionale mund të gjejnë udhëzime në praktikën e pasur të vendeve të tjera që është zhvilluar ndër vite dhe rekomandimet e Komitetit të Ministrave. Kjo situatë shpjegohet me parimin e subsidiaritetit, sipas të cilit shteti përgjegjës ka në parim, lirinë e zgjedhjes në lidhje me masat që do të marrë për të përmbushur detyrimet e tij sipas KEDNJ-së, në lidhje me ekzekutimin e aktgjykimeve. Megjithatë, kjo liri shkon paralelisht me kontrollin nga Komiteti i Ministrave, i cili gjatë mbikëqyrjes së ekzekutimit të një aktgjykimi të caktuar, mund të miratojë vendime ose rezoluta të përkohshme për të shprehur kënaqësinë, shqetësimin, inkurajimin dhe/ose sugjerimet e tij në kushtet e masave ekzekutive që priten.

Drejtoria e Përgjithshme për të Drejtat e Njeriut dhe Sundimin e Ligjit, nëpërmjet Departamentit për Ekzekutimin e Aktgjykimeve dhe Vendimeve të GJEDNJ-së, gjegjësisht Sekretariatit, ndihmon Komitetin e Ministrave në mbikëqyrjen e masave të marra nga shteti në procesin e ekzekutimit të aktgjykimeve të GJEDNJ-së. Në procesin e ekzekutimit të një aktgjykimi të caktuar, departamenti mund t'i ofrojë shtetit ose t'i përgjigjet kërkesës së tij me forma të

ndryshme ndihme (këshilla, ekspertizë ligjore, tryeza të rrumbullakëta dhe forma të tjera të bashkëpunimit të synuar).

3. Sistemi i mbikëqyrjes mbi ekzekutimin

Identifikimi i rasteve prioritare – sistemi "dy pista".

Për t'iu përgjigjur nevojave për një efikasitet më të madh të sistemit të mbikëqyrjes mbi ekzekutimin e vendimeve të GJEDNJ-së, modeli i vitit 2010 parashikonte një sistem mbikëqyrjeje të bazuar në "dy pista", që lejon Komitetin e Ministrave të fokusohet në rastet nën "*mbikëqyrje të forcuar*", ndryshe nga pjesa tjetër e rasteve, ekzekutimi i të cilave është nën "*Mbikëqyrje standarde*" të Komitetit të Ministrave.

Rregullat e Komitetit të Ministrave parashikojnë nën "*mbikëqyrje e forcuar*" të ndiqen:

- rastet që kërkojnë masa urgjente individuale;
- aktgjykime-pilot;
- aktgjykimet që tregojnë ekzistencën e problemeve të mëdha strukturore dhe/ose komplekse të identifikuar nga GJEDNJ-ja, dhe/ose Komiteti i Ministrave dhe
- rastet ndërshtetërore

Ky klasifikim i rasteve bëhet nga Komiteti i Ministrave, i cili mund të vendosë të monitorojë çdo rast nën "mbikëqyrjen e zgjeruar", me iniciativën e një shteti anëtar të Këshillit të Evropës ose me iniciativën e Sekretariatit. Një iniciativë e tillë mund të jepet në çdo fazë të procedurës së mbikëqyrjes së ekzekutimit. Në mënyrë të ngjashme, një rast, zbatim i të cilit është nën "mbikëqyrje të zgjeruar" mund të kalojë më pas në "mbikëqyrje standarde", kur zhvillimet brenda procesit nacional të ekzekutimit nuk tregojnë një nevojë të mëtejshme për "mbikëqyrje të zgjeruar". Kështu, për shembull, kalimi nga mbikëqyrja "e zgjeruar" në "standarde" mund të ndodhë kur Komiteti i Ministrave, është i kënaqur me planin e paraqitur të veprimit ose zbatimin e tij, kur shteti kapërcen pengesat që ekzistojnë në procesin e ekzekutimit të një vendimi të caktuar, ose kur do të merren masa urgjente individuale për të cilat ka pasur nevojë sipas rrethanave të rastit.

Në të kundërtën, transferimi nga "mbikëqyrja standarde" në "të zgjeruar" është i mundur për shkak të:

- *dështimi për të paraqitur një plan veprimi, domethënë një raport*

Përkatësisht, nëse shteti nuk paraqet një plan veprimi, përkatësisht një raport brenda periudhës 6 mujore pas plotfuqishmërisë së aktgjykimit të GJEDNJ-së, Sekretariati jep një përkujtim, dhe nëse shteti nuk paraqet plan veprimi, d.m.th. raportin brenda afatit prej 3 muajsh pas marrjes së përkujtuesit, në atë rast Sekretariati do të paraqesë propozimin për monitorimin e ekzekutimit të rastit konkret, sipas rregullave të "mbikëqyrjes së zgjeruar";

- *mosmarrëveshje ndërmjet shtetit dhe Sekretariatit në lidhje me përmbajtjen e planit të veprimit, d.m.th. raportit*

Në raste të caktuara, mund të lindë mosmarrëveshje ndërmjet shtetit dhe Sekretariatit në lidhje me qëllimin ose llojin e masave që duhet të ndërmerren në procesin e ekzekutimit të një vendimi të caktuar, atëherë shteti dhe/ose Sekretariati mund të japin iniciativën, ekzekutimin e rastit që të ndiqet në një "procedurë të zgjeruar", që Komiteti i Ministrave të mund të ofrojë udhëzime dhe në këtë mënyrë të kontribuojë dhe të ndihmojë procesin e ekzekutimit;

- *vonesa serioze në zbatimin e masave të parashikuara nga plani i veprimit, me iniciativë të Sekretariatit.*

Mbikëqyrja e vazhdueshme e ekzekutimit

Modalitetet në sistemin e bëra në vitin 2010 mbeten të bazuara në rregullin, që të gjitha rastet e reja do të futen në rendin e ditës të Komitetit të Ministrave, dhe se mbikëqyrja në thelb bëhet në mbledhjet speciale të drejtave të njeriut të Komitetit të Ministrave (Human Rights (HR) meetings). Megjithatë, ato paraqesin një mbikëqyrje më të vazhdueshme të procesit të ekzekutimit, në mënyrë që vlerësohet se të gjitha rastet janë në rend dite në çdo mbledhje të Komitetit të Ministrave. Kjo duhet t'i mundësojë Komitetit të Ministrave të reagojë më lehtë dhe shpejt ndaj zhvillimeve të ndryshme në nivel nacional, dhe duhet të inkurajojë shkëmbimin e informacionit dhe konsultimeve dhe bashkëpunimin më intensiv ndërmjet shtetit dhe Departamentit për Ekzekutimin e Aktgjyqimeve dhe Vendimeve të GJEDNJ-së.

Nisma për të sjellë rastin në debat publik në një takim të Komitetit të Ministrave, mund të vijë nga një shtet anëtar i Këshillit të Evropës, ose nga Sekretariati. Megjithëse nuk ka kriteret e qarta se kur mund të ndërmerret një iniciativë e tillë, është e qartë se kjo lidhet me progresin ose mungesën e progresit në ekzekutimin e një aktgjykimi të caktuar dhe nevojën për të kërkuar udhëzime ose mbështetje nga Komiteti i Ministrave për procesin e ekzekutimit. Në çdo rast, nisma duhet të përmbajë sqarime të qarta dhe të arsyetuara.

Sistemi i mbikëqyrjes i bazuar në "plane veprimi" dhe "raporte veprimi".

Mbikëqyrja mbi ekzekutimin kryhet në bazë të një sistemi të *planeve të veprimit* dhe *raportet e veprimit* të përgatitur nga organet kompetente shtetërore në lidhje me çdo rast apo grup rastesh të veçanta. Ata duhet të shpjegojnë masat që tashmë janë marrë, ose janë planifikuar të ndërmerren (të përgjithshme dhe/ose individuale) për ekzekutimin e një vendimi të caktuar të GJEDNJ-së, dhe në përgjigje të shkeljeve të KEDNJ-së të konstatuara nga GJEDNJ. Planet e veprimit, ndër të tjera, përmbajnë afatet në të cilat masat e planifikuara duhet të ndërmerren nga shteti, pra nga autoritetet kompetente nacionale, në të njëjtën mënyrë si raportet e veprimit përmbajnë një tregues se kur masat e raportuara nga shteti janë ndërmarrë. Bashkangjitur

raporteve, materialet përkatëse mund të dorëzohen si dëshmi për masat e ndërmarra. Rregullat e Komitetit të Ministrave, që rregullojnë mbikëqyrjen e ekzekutimit të aktgjykimeve dhe vendimeve parashikojnë që planet e veprimit të dorëzohen në kohën më të shkurtër të mundshme dhe më së voni brenda një periudhe 6 mujore pas formës së prerë të aktgjykimit, apo vendimi për ekzekutimin e të cilit i referohen. Raportet e veprimit dorëzohen në parim në mënyrë të njëpasnjëshme, dhe me to Komiteti i Ministrave i referohet realizimit të aktiviteteve të parashikuara më parë në planin e dorëzuar të veprimit. Pas marrjes së planit të veprimit nga shteti, Sekretariati kryen një vlerësim paraprak të masave të parashikuara për ekzekutim dhe dinamikës së propozuar për zbatimin e tyre. Në këtë fazë, Sekretariati mund t'i kërkojë shtetit informacion shtesë, shpjegim apo të tjera, për të harmonizuar tekstin e planit të veprimit të propozuar.

Planet e veprimit dhe raportet mund të kombinohen në një dokument ose paraqesin dokumente të veçanta që mund, d.m.th., duhet të përditësohen më pas (për shembull, në rastin kur shteti vendosi të marrë masa shtesë ekzekutive, që nuk mund të identifikoheshin në fazën fillestare të ekzekutimit, pra kur shteti raporton për ecurinë në zbatimin e masave të parashikuara në planin e veprimit).

Transparenca

Planet e veprimit dhe raportet e përgatitura nga shtetet anëtare janë në dispozicion në faqen e internetit të Komitetit të Ministrave: <https://www.coe.int/en/web/execution/submissions>, si dhe në bazën e të dhënave HUDOC-EXEC në faqen e internetit të Këshillit të Evropës: <https://hudoc.exec.coe.int>, përveç rasteve kur, për shkak të konfidencialitetit të të dhënave, të njëjtat nuk mund të publikohen.

Veçoritë e funksionimit praktik të sistemit të mbikëqyrjes mbi ekzekutimin e aktgjykimeve

Në kuadër të procedurës së “mbikëqyrjes standarde”, ndërhyrjet e Komitetit të Ministrave janë të kufizuara. Ndërhyrje të tilla reduktohen në një konfirmim kur rasti futet në rend dite për herë të parë, se i njëjti do të jetë nën “mbikëqyrjen standarde”, dhe më pas konfirmohet zyrtarisht dorëzimi i planit/raportit të veprimit. Zhvillimi i ngjarjeve në nivel nacional, megjithatë, monitorohet nga afër nga Departamenti për Ekzekutimin e Aktgjykimeve. Informacioni i marrë dhe vlerësimi i tij i bërë nga Departamenti, janë në dispozicion të Komitetit të Ministrave në mënyrë që ai të mund të ndërhyjë në rast nevojë dhe ta transferojë rastin në “mbikëqyrje të zgjeruar”.

"Mbikëqyrja e përforcuar" është lehtësimi i procesit të ekzekutimit të aktgjykimit, i cili monitorohet nga afër nga Komiteti i Ministrave, nëpërmjet miratimit të akteve (vendimeve dhe/ose rezolucioneve të përkohshme) që shprehin kënaqësinë, inkurajimin ose shqetësimin dhe/ose duke bërë sugjerime, ose rekomandime në lidhje me masa të caktuara ekzekutive. Ndërhyrjet, në varësi të rrethanave, mund të marrin një formë tjetër, si për shembull një deklaratë e kryetarit të Komitetit të Ministrave ose të ngjashme, të cilat u dërgohen shteteve përkatëse.

Me kërkesë të Komitetit ose të shtetit, Departamenti mund të ndihmojë procesin e ekzekutimit me aktivitete të ndryshme bashkëpunimi (ekspertizë juridike, takime dypalëshe, tryeza të rrumbullakëta, seanca pune me organet kompetente shtetërore, etj.). Aktivitete të tilla janë të një rëndësie të veçantë në kontekst të ekzekutimit të rasteve, ekzekutimi i të cilave është nën "mbikëqyrjen e përforcuar" të Komitetit të Ministrave.

Procedura për mbikëqyrjen e pagesës së kompensimit të drejtë

Mbikëqyrja e pagesës së kompensimit të drejtë është thjeshtuar sipas metodave të punës që nga viti 2011, dhe ka theksuar në masë më të madhe përgjegjësinë e aplikantëve për të reaguar në rast të problemeve me pagesën. Roli i Departamentit për ekzekutimin e vendimeve në parim është i kufizuar në shënimin e pagesës së borxhit kryesor (shumës së dhënë të kompensimit të drejtë) dhe kamatëvonesës, në rast të vonesës së pagesës së kompensimit monetar dhe publikimit të këtij informacioni në faqen e internetit. <https://www.coe.int/en/web/execution/payment-information>. Pas marrjes dhe publikimit të informacionit të pagesës, aplikantët kanë një periudhë prej dy muajsh për të adresuar në Departament çdo shqetësim mbi pagesën. Aplikantët njoftohen me shkrim nga GJEDNJ, me rastin e dorëzimit të aktgjykimit për këtë mundësi reagimi. Në rast të ndonjë reagimi nga aplikantët, detajet e pagesës do të hetohen më në detaje nga Departamenti dhe, nëse është e nevojshme, edhe nga Komiteti. Në mungesë të ndonjë reagimi nga aplikanti brenda afatit dy mujor, çështja e pagesës së kompensimit të drejtë konsiderohet e mbyllur.

Përfundimi i mbikëqyrjes mbi ekzekutimin e një rasti konkret - janë ndërmarrë të gjitha masat - rezolucioni final

Kur Komiteti i Ministrave merr raportin përfundimtar të veprimit, duke vënë në dukje se shteti vlerëson se janë marrë të gjitha masat për ekzekutimin e aktgjykimit dhe sqarimin e duhur për arsyet për të cilat vlerëson se nuk nevojiten masa të mëtejshme, fillon periudha 6 mujore për të, në të cilin shtetet tjera anëtare ose Sekretariati mund të paraqesin komente të caktuara lidhur me çështjen e mbylljes së rastit. Çështja e mbylljes së rastit është shqyrtuar përmes prizmit të raportit të veprimit dhe çdo komenti të paraqitur. Kur shtetet anëtare dhe Sekretariati bien dakord që masat e parashikuara dhe të ndërmarra nga shteti janë të mjaftueshme, Sekretariati do t'i propozojë Komitetit të Ministrave miratimin e një rezolute përfundimtare. Procesi i mbikëqyrjes së ekzekutimit konsiderohet i përfunduar dhe aktgjykimi i ekzekutuar me miratimin e një rezolucioni përfundimtar nga Komiteti i Ministrave.

Rritja e ndërveprimit ndërmjet GJEDNJ-së dhe Komitetit të Ministrave

Ndërveprimi i GJEDNJ-së dhe Komitetit të Ministrave, nëpërmjet zbatimit të nenit 46 të KEDNJ-së, nga ana e GJEDNJ-së, po evoluon vazhdimisht. Vitet e fundit, GJEDNJ-ja e ka ndihmuar gjithnjë e më shumë procesin e ekzekutimit të aktgjykimeve në disa mënyra, p.sh. duke dhënë udhëzime në aktgjykimin e tij në lidhje me masat e caktuara ekzekutuese, që shteti duhet të ndërmarrë (në të a.q. aktgjykimeve kuazi- pilot ose "aktgjykimet e bazuara në nenin 46 të KEDNJ-së").

Rekomandime të tilla në praktikën e sotme të GJEDNJ-së, mund të gjenden në lidhje me masat individuale në një numër në rritje të rasteve, ndërkohë që nuk përjashtohet që GJEDNJ, të përcaktojë edhe një afat për marrjen e masave të tilla (për shembull, në disa raste të privimit të paligjshëm nga liria të miratuar në rastet kundër shteteve të tjera anëtare të Këshillit të Evropës, GJEDNJ konstatoi se parimi i *restitutio në integrum* kërkon detyrimisht lirin e aplikantit dhe ka urdhëruar lirin e tij të menjëhershëm).

Në kuadër të masave të përgjithshme, në procedurën e sjelljes së një aktgjykimi “pilot”, GJEDNJ analizon më në detaje shkaqet e problemeve strukturore që ka konstatuar, për të dhënë rekomandimet e duhura apo indikacionet më të sakta në lidhje me masat e përgjithshme, apo edhe mund të të kërkojë marrjen e masave specifike të përgjithshme brenda afateve të përcaktuara saktësisht në vetë aktgjykimin. Në këtë kontekst, GJEDNJ përdor në parim aktgjykimet “pilot” në rastet e problemeve strukturore që gjenerojnë ose rrezikojnë të gjenerojnë raste të “klonuara”.

4. Sistemi i ekzekutimit të vendimeve dhe vendimeve të GJEDNJ-së në nivel kombëtar

Organi kompetent për monitorimin dhe ekzekutimin e vendimeve të GJEDNJ-së, në rastet kundër Republikës së Maqedonisë së Veriut është Komisioni Ndërmintor për Ekzekutimin e Vendimeve të GJEDNJ-së (në tekstin e mëtejshëm: Komisioni Ndërmintor), i cili udhëhiqet nga Ministri i Drejtësisë dhe në përbërje të të cilit janë zyrtarë të cilët menaxhojnë me Ministrinë e Punëve të Brendshme, Ministrinë e Punëve të Jashtme, Ministrinë e Financave, Kryetarin e Këshillit Gjyqësor të Republikës së Maqedonisë së Veriut, Kryetarin e Gjykatës Supreme të Republikës së Maqedonisë së Veriut, Kryetarin e Gjykatës së Lartë Administrative, kryetarët e katër gjykatave të apelit, kryetari i Gjykatës Kushtetuese, kryetari i Këshillit të prokurorëve publikë, Prokurori Publik i Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe Agjenti i Qeverisë.

Edhe pse sipas legjislacionit aktual, Byroja për Përfaqësimin e Republikës së Maqedonisë së Veriut para GJEDNJ-së, përfaqëson mbështetjen tekniko-administrative të Komisionit Ndërmintor, në thelb Byroja njëkohësisht ofron mbështetje eksperte për Komisionin Ndërmintor.

Komunikimi me Komitetin e Ministrave, i cili në nivel të Këshillit të Evropës është i ngarkuar me mbikëqyrjen e ekzekutimit të aktgjyqimeve dhe vendimeve të GJEDNJ-së, i mbeti i rezervuar Byrosë për përfaqësimin e Republikës së Maqedonisë së Veriut para GJEDNJ-së, në kompetencën e të cilit, ndër të tjera, nuk është vetëm organizimi, përgatitja dhe mbështetja e punës së Komisionit Ndërmintor, por edhe përgatitja e planeve të veprimit dhe raporteve dhe dërgimi i tyre në Komitetin e Ministrave. Ndryshe nga kjo, pjesëmarrja në punën e takimeve për të drejtat e njeriut të Komitetit të Ministrave (*DH meetings* (mbledhjet), para së gjithash për arsye financiare dhe kadrovike, ende, në parim, mbetet e rezervuar për Misionin e Përhershëm të Republikës së Maqedonisë së Veriut në Këshillin e Evropës.

5. Komisioni Ndërministror në vitin 2022 dhe ekzekutimi i vendimeve të Gjykatës Evropiane të të Drejtave të Njeriut

Gjatë vitit 2022 nuk është mbajtur asnjë mbledhje e Komisionit Ndërministror me qëllim të ekzekutimit të vendimeve të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut. Megjithatë, në e mbyllëm vitin 2022 me një numër rekord të ulët të rasteve nën mbikëqyrjen mbi ekzekutimin e Komitetit të Ministrave, krahasuar me 10 vitet e fundit.

Konkluzionet e Komisionit Ndërministror paraqesin rekomandime për ndërmarrjen e aktiviteteve të caktuara në drejtim të ekzekutimit të aktgjykimit të veçantë të GJEDNJ-së, të nxjerrë në një rast kundër Republikës së Maqedonisë së Veriut, duke identifikuar autoritetet kompetente dhe afatet në të cilat rekomandimet duhet të zbatohen ose, me to, kërkohen të dhëna, informacione dhe njoftime të caktuara në lidhje me ekzekutimin e një aktgjykimi të caktuar, ose një lloji tjetër të të dhënave që do t'i mundësonin Komisionit të parashikojë masat e duhura ekzekutuese.

Megjithatë, gjatë vitit 2022, Byroja për Përfaqësimin e RSM-së pranë GJEDNJ-së, duke marrë parasysh para së gjithash kompetencat e saj sipas nenit 4 nënparagrafi 12 i Ligjit për Përfaqësimin e RMV-së në GJEDNJ-së ("Gazeta Zyrtare e R.M." nr. . 67/09, 43/14 dhe 64/18) sipas të cilave Byroja për Përfaqësimin e RMV-së në GJEDNJ përgatit rekomandime për veprimet e mundshme të gjykatave vendore dhe autoriteteve shtetërore me qëllim ekzekutimin e vendimeve të GJEDNJ-së, në rast të shkeljes së konfirmuar nga KEDNJ-ja nga shteti, ka dhënë disa rekomandime në funksion të ekzekutimit të vendimeve të GJEDNJ-së, dhe ka zhvilluar komunikim dinamik me institucione të shumta me qëllim dhënien e informacionit në funksion të raportimit pranë Komitetit të Ministrave, për rrjedhën dhe dinamikën e ekzekutimit të aktgjyqimeve dhe koordinimin e vazhdueshëm të procesit të ekzekutimit.

Byroja për përfaqësim të Republikës së Maqedonisë së Veriut para GJEDNJ-së, vazhdon të theksojë nevojën për një kuptim më të mirë të procesit të ekzekutimit të aktgjyqimeve nga të gjitha palët e interesuara. Në atë funksion dhe në këtë raport, tradicionalisht i kushton vëmendje të veçantë, ndër të tjera, informacionit në lidhje me procesin e ekzekutimit dhe detyrimeve të shtetit që dalin brenda tij, procedurës për mbikëqyrjen e ekzekutimit nga Komiteti i Ministrave dhe kompetencat në kuadër të së njëjtës, si dhe kompetencat dhe mënyra e funksionimit të Komisionit Ndërministror për ekzekutimin e vendimeve të GJEDNJ-së.

1. Gjendja e lëndëve kundër Republikës së Maqedonisë së Veriut nën mbikëqyrjen e Komitetit të Ministrave

Të dhënat statistikore të paraqitura krahas këtij raporti i referohen vitit 2022, pra periudhës nga 1 janari deri më 31 dhjetor 2022, dhe paraqiten nëpërmjet klasifikimit të përputhshëm me atë të përdorur nga Komiteti i Ministrave, sipas të cilit lëndët ndahen në: *kryesore*, *"të klonuara"* (*përsëritëse*) dhe *të izoluara*.

Rastet kryesore, për qëllime të mbikëqyrjes së ekzekutimit janë ato që, nga vetë GJEDNJ në aktgjykimin e saj ose nga Komiteti i Ministrave, janë identifikuar si lëndë që zbulojnë probleme

strukture në shtetin përgjegjës, dhe ekzekutimi i të cilave kërkon marrjen e masave të përgjithshme. Rastet kryesore *a fortiori* përfshijnë aktgjykime “pilot” të nxjerra nga GJEDNJ. Duhet të kihet parasysh se rastet kryesore mund të jenë të ndryshme për nga rëndësia e tyre, duke pasur parasysh se ato i referohen problemeve të shkallëve të ndryshme kompleksiteti, të cilat, në varësi të rrethanave, kërkojnë masa më të thjeshta ose më komplekse ose të ndërlikuara për nevojat e ekzekutimit të tyre.

Rastet e “klonimit” (përsëritëse) në parim, ato janë ato që u referohen problemeve strukturore ose të përgjithshme, që janë ngritur tashmë përpara Komitetit të Ministrave në një ose më shumë lëndë kryesore, pra lëndë, kështu që këto lëndë zakonisht grupohen në një grup me rastin kryesor për qëllimet e mbikëqyrjes së ekzekutimit.

Raste të izoluara janë ato ku shkelja e KEDNJ-së është e lidhur ngushtë me rrethanat specifike të lëndës konkrete. Një rast që është klasifikuar si një rast i izoluar në fazën fillestare të mbikëqyrjes së procesit të ekzekutimit mund të bëhet një rast kryesor, në dritën e informacioneve të vazhdueshme, që tregojnë ekzistencën e një problemi më të përgjithshëm.

Lëndët e zgjidhura me marrëveshje, ato zakonisht përfshihen në një nga grupet që formohen për qëllime të monitorimit të procesit të ekzekutimit në mënyrën e përshkruar më sipër. Me hyrjen në fuqi të Protokollit nr.14, më 1 qershor 2010, Komiteti i Ministrave është përgjegjës edhe për ekzekutimin e vendimeve për zgjidhjen me marrëveshje të lëndëve të sjella nga GJEDNJ-ja, në bazë të një marrëveshjes së arritur ndërmjet shtetit dhe aplikantit, gjegjësisht aplikantëve, dhe në përputhje me nenin 39 paragrafi 4 i KEDNJ-së, si dhe aktgjykimet e nxjerra nga trupi gjyqësor prej tre gjyqtarësh në përputhje me nenin 28 paragrafi 1 pika (b) të KEDNJ.

Komiteti i Ministrave nuk monitoron ekzekutimin e vendimeve të marra në bazë të deklaratave unilaterale apo deklaratave të njëanshme të shteteve që i njohin shkeljet e KEDNJ-së. Megjithatë, duhet të merret parasysh mundësia që nëse shteti nuk përmbush detyrimet e marra prej tij në deklaratën unilaterale të deklaruar, aplikanti ka të drejtë të kërkojë që lënda e tij të kthehet në listën e lëndëve pranë GJEDNJ-së.

Në fund të vitit 2022, gjithsej 29 raste kundër Republikës së Maqedonisë së Veriut kanë mbetur para Komitetit të Ministrave nën mbikëqyrjen e monitorimit të procesit ekzekutues, nga të cilat, sipas klasifikimit të Komitetit të Ministrave në fund të vitit 2022, 11 janë klasifikuar si “kryesore”, ndërsa 18 raste numërohen në grupin e rasteve të “klonuara” (të përsëritura). Për listën e lëndëve kundër Republikës së Maqedonisë së Veriut, të cilat janë klasifikuar si lëndë “udhëheqëse” (shih **Aneksi nr. 1**)

Nën “mbikëqyrjen e përforcuar” të Komitetit të Ministrave, në fund të vitit 2022 kishte 3 aktgjykime “kryesore” dhe 8 lëndë të tjera të përsëritura (**Shiko Aneksi nr. 1**)¹

¹7 që i përkasin grupit të Kitanovskit dhe 1 që i përket grupit të "Kryepeshkopatës Ortodokse të Ohrit (Kryepeshkopata Ortodokse Greke e Patriarkanës së Pejës)".

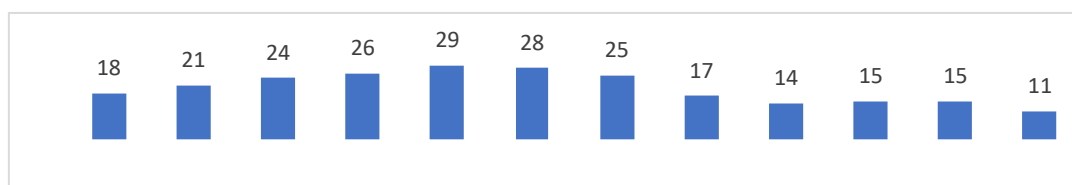
Gjatë vitit 2022, në Komitetin e Ministrave për Mbikëqyrjen e Ekzekutimit kanë arritur gjithsej 10 lëndë të reja kundër Republikës së Maqedonisë së Veriut, prej të cilave 2 janë klasifikuar në grupin e lëndëve “kryesore”.

Në vitin raportues, Komiteti i Ministrave mbylli mbikëqyrjen e ekzekutimit të 28 lëndëve, nga të cilat 6 lëndë u klasifikuan si “kryesore”.. Për listën e 15 aktgjykimeve, ekzekutimi i të cilave është mbyllur me një vendim përfundimtar në vitin 2022, shih. **Aneks nr. 2**. Rezolutat e tjera përfundimtare i referohen vendimeve të GJEDNJ-së të marra në bazë të marrëveshjes.

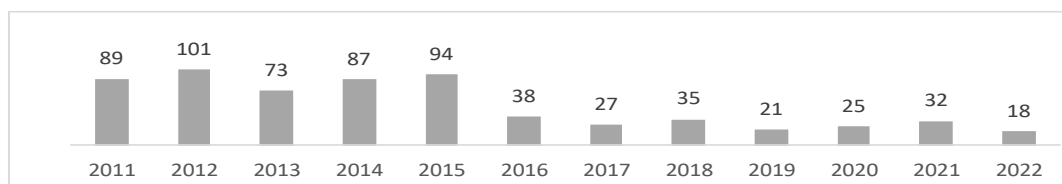
Gjatë vitit 2022, Byroja ka dorëzuar 11 plane/raporte veprimi për 20 lëndë të cilat janë paraqitur në **Aneksin nr. 3**

LËNDËT NËN MBIKËQYRJEN EKZEKUTUESE TË KOMISIONIT TË MINISTRAVE

Kryesore

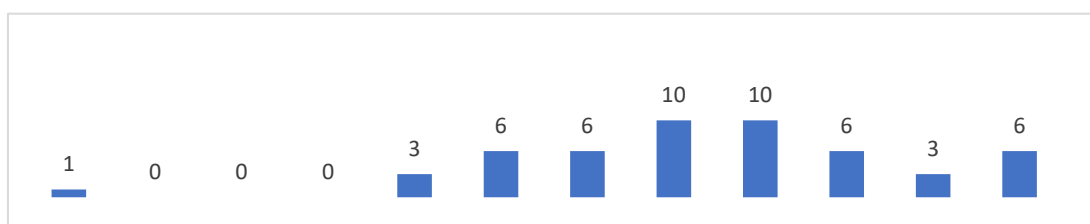

Të përsëritura

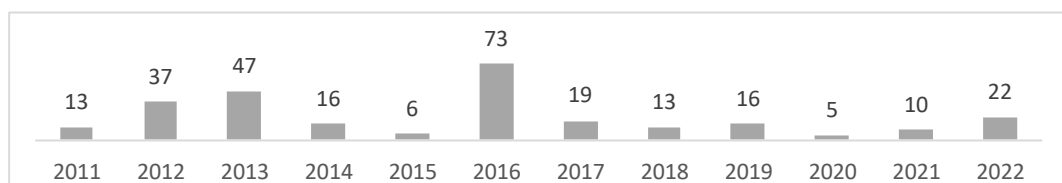

LËNDË PER TE CILAT KOMITETI I MINISTRAVE MIRATOI REZOLUTAT PER FUNDIMTARE DHE E MBYLLI MBIKËQYRJEN E EKZEKUTIMIT

Kryesore

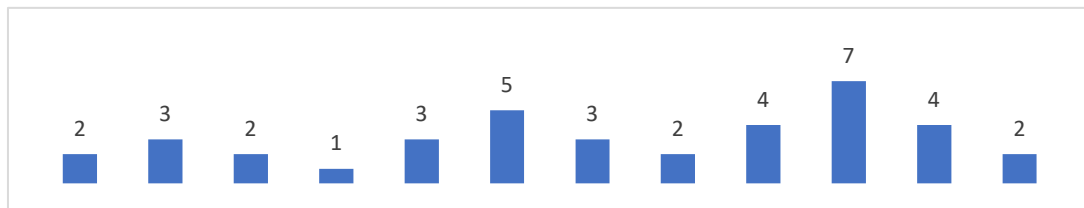

Të përsëritura

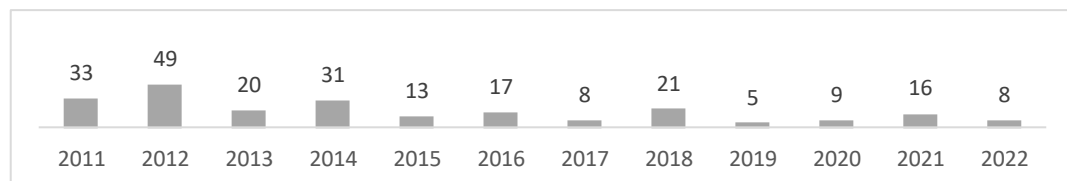

RASTE TE REJA NË MONITORIM TË EKZEKUTIMIT NGA KOMITETI I MINISTRAVE

Kryesore

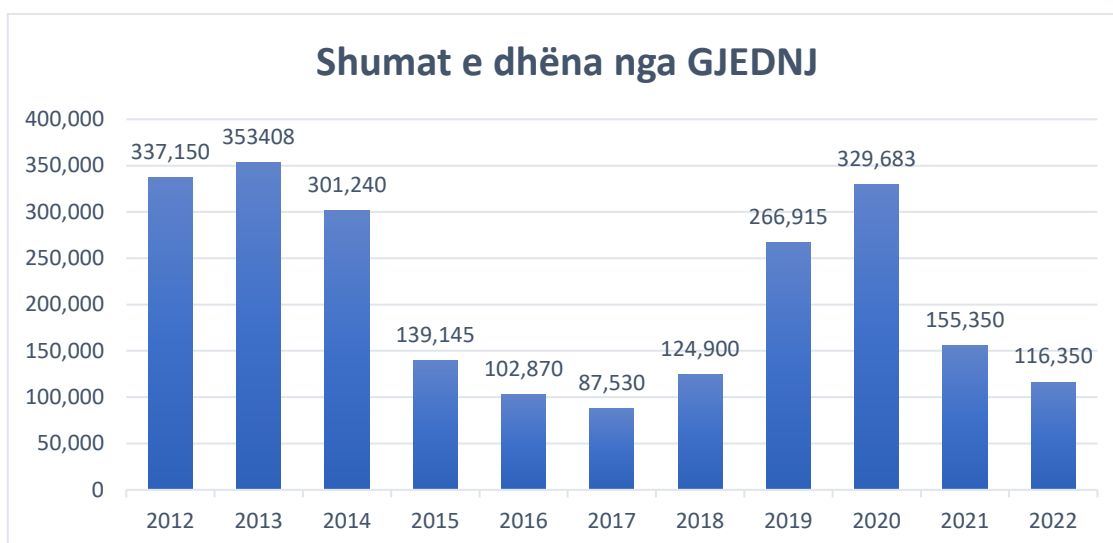

Të përsëritura

1. Implikimet fiskale të Buxhetit të RSM-së, në GJEDNJ në bazë të mjeteve financiare të dhëna me aktgjykime dhe vendime të GJEDNJ-së

Duke marrë parasysh shumat e kompensimit të drejtë (dëm jo material, dëm material dhe kosto) të dhëna nga aktgjykimet dhe vendimet e GJEDNJ gjatë vitit 2022, sipas statistikave të paraqitura nga Komiteti i Ministrave të Këshillit të Evropës për vitin 2022 në raport me Republikën e Maqedonisë së Veriut, shumata e dhënë në bazë të vendimeve dhe aktgjykimeve është 116.350€.

ANEKSI NR. 1

LËNDË "KRYESORE" KUNDËR REPUBLIKËS SË MAQEDONISË TË VERIUT NË EKZEKUTIM NË MBIQYRJEN E KOMISIONIT TË MINISTRAVE

	Numri i aplikimit	Data e miratimit të aktgjykimit	Data e hyrjes në fuqi	Aplikanti	Lloji i shkeljes	Lloji i mbikëqyrjes
1.	A. nr. 53565/13	16.04.2015	16.07.2015	MITET	<p>Neni 8 i Konventës - shkelja e të drejtës së aplikantëve për respektimin e jetës së tyre familjare, si rezultat i dështimit të organeve shtetërore për të ndërmarrë përpjekje adekuate dhe efektive për ekzekutimin e vendimeve në lidhje me vizitën në Qendrën për Punë Sociale;</p> <p>Neni 13 i Konventës në lidhje me nenin 8 të Konventës - mungesa e mjetit juridik efektiv;</p>	Standard mbikëqyrje
2.	A. nr.15191/12	22.01.2015	22.04.2015	KITANOVSKI	<p>Neni 2 i Konventës (aspekti material) - përdorimi i trajtimit kërcënues për jetën nga punonjësit e policisë;</p> <p>Neni 3 i Konventës (aspekti material) -trajtimi degradues nga punonjësit e policisë gjatë arrestimit të tij;</p> <p>neni 2 dhe 3 i Konventës (aspekti procedural) - Mungesa e një hetimi efektiv për pretendimet ankimore të aplikantit për shkak të trajtimit kërcënues për jetën dhe degradimit nga nëpunësit e policisë;</p>	I përforcuar mbikëqyrje

3.	A. nr. 28169/08	28.10.2010	28.01.2011	VASILKOSKI DHE TË TJERË	Neni 5 § 3 i Konventës - mungesa e arsyeve specifike dhe të pamjaftueshme për paraburgimin e aplikantëve;	Standard mbikëqyrje
4.	A. nr. 3532/07	16.11.2017	04/09/2018	"POA (PESHKOPATA E OHRIT ORTODOKSE GREKE E PATRIARKANËS SË PEJËS)"	Neni 11 në lidhje me nenin 9 të Konventës - shkelje e së drejtës së lirisë së organizimit për shkak të refuzimit të autoriteteve shtetërore për të regjistruar shoqatën aplikante si entitet fetar;	I përforcuar mbikëqyrje
5.	A. nr.29683/16	17.01.2019	17.04.2019	X	Neni 8 i Konventës - shkelje e të drejtës së aplikantit për të respektuar të drejtën e privatësisë, si pasojë e mungesës së një kornize ligjore, që rregullon kushtet dhe procedurën e ndryshimit të shenjës gjinore në certifikatën e lindjes;	I përforcuar mbikëqyrje
6.	A. nr. 46082/14	26.09.2019	26.09.2019	ANASTASOV	Neni 1 i Protokollit nr.1 të Konventës -shkelja e së drejtës së pronës për shkak të konfiskimit të automjetit të aplikantit në procedurë kundërvajtëse të vjetruar në vitin 2012;	Standard mbikëqyrje
7.	A. nr.51599/11	14.11.2019	14.11.2019	JAKIMOVSKI DHE KARRI TRANSPORTI	Neni 1 i Protokollit nr. 1 të Konventës -shkelja e të drejtës pronësore të aplikantëve për shkak të konfiskimit të kamionit të tyre gjatë procedurës kundërvajtëse doganore	Mbikëqyrja standarde
8.	A. nr.53205/13	13.02.2020	13.06.2020	TRAJKOVSKI DHE ÇIPOVSKI	Neni 8 i Konventës -shkelja e së drejtës për jetë private për shkak të kornizës ligjore mbi bazën e të cilës autoritetet vendase morën, përpunuan dhe ruanin mostrat e tyre të ADN-së;	Standard mbikëqyrje

9.	A. nr.73087/12	10.06.2021	10.06.2021	PRODANOV	Neni 6 § 1 i Konventës - shkelja e të drejtës së aplikantit për akses në gjykatë për shkak të refuzimit të revizionit të deklaruar nga Gjykata e Lartë si i palejueshëm. <i>ratione valoris</i> .	Standard mbikëqyrje
10.	A. nr.2833/13	10.06.2021	10.09.2021	BAJIQ	Neni 6 § 1 i Konventës (aspekti penal) - mosdorëzimi i përgjigjes me shkrim nga prokurori publik i dorëzuar në Gjykatën Supreme të aplikantit nuk ka korresponduar me të drejtën për procedurë kontradiktorale dhe barazinë e armëve.	Standard mbikëqyrje
11.	A. nr.23773/17	07.06.2022	07.06.2022	KOSTOVSKI	Neni 6 § 1 i Konventës -shkelja e të drejtës së aplikantit për gjykim të drejtë për shkak të dështimit të Drejtorisë doganore në vitin 2014 dhe gjykatave administrative në vitin 2016, për të dhënë arsye adekuate për refuzimin e kërkesave të aplikantit për të mbajtur një seancë dëgjimore dhe për të pranuar si provë video incizimet në pikën kufitare	Standard mbikëqyrje

ANEKSI NR. 2

**AKTGJYKIMET KUNDËR REPUBLIKËS SË MAQEDONISË TË VERIUT EKZEKUTIMI I SE CILËS ËSHTË MBYLLUR ME REZOLUTAT PËRFUNDIMTARE
MIRATUAR NGA KOMITETI I MINISTRAVE NË 2022**

	Lënda	Numri i aplikimit	Data e miratimit të aktgjykimit	Data e miratimit të rezolutës përfundimtare	Lloji i shkeljes
1.	Kostova dhe Apostolov	A. nr. 38549/16	05/04/2022	14.12.2022	Neni 10 i Konventës -shkelja e lirisë së shprehjes (si rezultat i procedurave civile për shpifje kundër aplikantëve)
2.	Stojmenoviq dhe Millosheviq	A. nr. 59842/14	25.03.2021	20.09.2022	Neni 6 § 1 i Konventës Procedurat e padrejta për shkak të mungesës së paanësisë
3.	Transkop SHA Manastir	A. nr. 48057/12	01.04.2021	20.04.2022	Neni 6 § 1 i Konventës Procedurë e padrejtë – mos mbajtje e seancës gojore nga gjykatat vendase dhe shkelje e parimit të procedurës kundërshtare
4.	Atanasov (nr. 2) -rast kryesor	A. nr. 41188/06	19.04.2011	14.12.2022	Neni 6 § 1 i Konventës Procedurë e padrejtë penale – Shkelje e së drejtës për të dëgjuar dëshmitarët
5.	Janevski – rasti i përsëritur në grupin e rastit Atanasov (nr. 2)	A. nr. 30259/15	19.11.2022	14.12.2022	Neni 6 § 1 i Konventës Procedurë e padrejtë penale – shkelje e së drejtës për të dëgjuar dëshmitarët
6.	Janevski – rasti i përsëritur në grupin e rastit Atanasov (nr. 2)	A. nr. 71034/13	04.06.2020	14.12.2022	Neni 6 § 1 i Konventës Procedurë e padrejtë penale – shkelje e së drejtës për të dëgjuar dëshmitarët

7.	Janevski – rasti i përsëritur në grupin e rastit Atanasov (nr. 2)	A. nr. 2166/15	06.06.2019	14.12.2022	Neni 6 § 1 i Konventës Procedurë e padrejtë penale – shkelje e së drejtës për të dëgjuar dëshmitarët
8.	Janevski – rasti i përsëritur në grupin e rastit Atanasov (nr. 2)	A. nr. 15477/14	05.07.2018	14.12.2022	Neni 6 § 1 i Konventës Procedurë e padrejtë penale – shkelje e së drejtës për të dëgjuar dëshmitarët
9.	Janevski – rasti i përsëritur në grupin e rastit Atanasov (nr. 2)	A. nr. 27962/10	01.02.2018	14.12.2022	Neni 6 § 1 i Konventës Procedurë e padrejtë penale – shkelje e së drejtës për të dëgjuar dëshmitarët
10.	Janevski – rasti i përsëritur në grupin e rastit Atanasov (nr. 2)	A. nr. 4570/07	10.07.2012	14.12.2022	Neni 6 § 1 i Konventës Procedurë e padrejtë penale – shkelje e së drejtës për të dëgjuar dëshmitarët
11.	Janevski – rasti i përsëritur në grupin e rastit Atanasov (nr. 2)	A. nr. 50254/07	26.02.2013	14.12.2022	Neni 6 § 1 i Konventës Procedurë e padrejtë penale – shkelje e së drejtës për të dëgjuar dëshmitarët
12.	Dushko Ivanovski – rasti i përsëritur në grupin e rastit Atanasov (nr. 2)	A. nr. 10718/05	24.04.2014	14.12.2022	Neni 6 § 1 i Konventës Procedurë e padrejtë penale – shkelje e së drejtës për të dëgjuar dëshmitarët
13.	Janevski – rasti i përsëritur në grupin e rastit Atanasov (nr. 2)	A. nr. 56539/08	03.10.2013	14.12.2022	Neni 6 § 1 i Konventës Procedurë e padrejtë penale – shkelje e së drejtës për të dëgjuar dëshmitarët

14.	Adilovska	A. nr. 42895/14	23.01.2020	06.12.2022	Neni 6 § 1 i Konventës Shkelja e të drejtës së aksesit në gjykatë
15.	Strezovski dhe të tjerë	A. nr. 14460/16	27.02.2020	14.12.2022	Neni 1 i Protokollit nr. 1 të Konventës - Shkelja e të drejtave pronësore

Aneksi nr. 3

Lëndët për të cilat janë dorëzuar plane veprimi dhe raporte gjatë vitit 2022:

1. Transkop SHA (A. nr. 48057/12);
2. X (A.Nr. 29683/16)
3. Bajiq (A. nr. 2833/13);
4. POA (A. nr. 3532/07);
5. Stojmenoviq dhe Millosheviq (A. nr. 59842/14);
6. Kostova dhe Apostolov (A. nr. 38549/16);
7. Strezovski dhe të tjerë (A. nr. 14460/16);
8. Adilovska (A. nr. 42895/14);
9. Talevska dhe Tërçevska (A. nr. 11828/16);
10. Kostovski (A. nr. 23773/17)
11. Atanasov (nr. 2 (A. nr. 41188/06) – një rast kryesor
Raste të përsëritura në grupin Atanasov nr. 2
 1. Janevski (A. nr. 30259/15)
 2. Boshkoski (A. nr. 71034/13)
 3. Ziberi (A. nr. 2166/15)
 4. Smiçkovski (A. nr. 15477/14)
 5. Asani (A.Nr. 27962/10)
 6. Trampevski (A. nr. 4570/07)
 7. Papadakis (A. nr. 50254/07)
 8. Dushko Ivanovski (A. nr. 10718/05)
 9. Iljazi (A. nr. 56539/08)